CHƯƠNG 5: Phương pháp phát hiện biên

- Các khái niệm
- Phương pháp phát hiện biên Gradient
- Phương pháp phát hiện biên Laplace
- Phương pháp Canny

- Một điểm ảnh được coi là biên nếu ở đó có sự thay đổi đột ngột về mức xám
- Phát hiện biên: trích xuất đặc trưng mức thấp

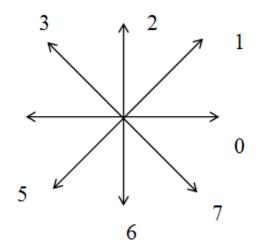

- Để phát hiện vị trí cạnh, một phép biến đổi vi phân bậc nhất được thực hiện để làm nổi bật sự thay đổi ngược nhau qua giá trị đạo hàm bậc nhất, bậc hai để tìm cực trị
- Liên quan đến các bài toán phân loại và nhận dạng các đối tượng có trong ảnh
- Các phương pháp phát hiện đường biên cơ bản liên quan đến các kỹ thuật lọc ảnh, sử dụng các bộ lọc ảnh

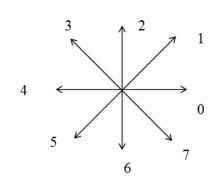
- P₀, P₂,P₄, P₆ là các 4 láng giềng của P
- P₀, P₁,..., P₇ là các 8 láng giềng của P
- N_4 (I(i,j))={I(i-1, j), I(i+1, j), I(i, j-1), I(i, j+1)}

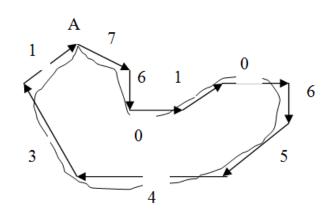
$$N_8 = N_4 \cup \{I(i+1, j-1), I(i-1, j-1), I(i-1, j+1), I(i+1, j+1)\}$$

P3	P2	P1
P4	P	P0
P5	P6	P7

- Chain Code (Mã xích)
 - Các vecto giữa các điểm biên liên tiếp được mã hoá, sử dụng 8 hướng (từ 0-7), mỗi hướng được mã hoá bởi 3 bit. Mã xích chứa điểm bắt đầu theo sau bởi chuỗi các từ mã.

A 111 110 000 001 000 110 101 100 011 001

gradient
$$(f(x, y)) = \left(\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}\right) = \frac{\partial f}{\partial x}\vec{i} + \frac{\partial f}{\partial y}\vec{j}$$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} \approx \frac{f(x + \Delta x, y) - f(x, y)}{\Delta x}$$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial y} \approx \frac{f(x, y + \Delta y) - f(x, y)}{\Delta y}$$

• Trong đó Δx , Δy là khoảng cách (tính bằng số điểm) theo hướng x và y.

• Lấy $\Delta x = \Delta y = 1$ hoặc $\Delta x = \Delta y = -1$

$$\frac{\partial f(x,y)}{\partial x} \approx f(x+1,y) - f(x,y) \approx f(x,y) - f(x-1,y)$$
$$\frac{\partial f(x,y)}{\partial y} \approx f(x,y+1) - f(x,y) \approx f(x,y) - f(x,y-1)$$

- Mặt nạ nhân chập theo hướng x là
- Và hướng y là

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$B = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

• Hướng cực đại của nó:

$$\varphi = \arctan\left[\frac{\partial f}{\partial y} / \frac{\partial f}{\partial x}\right]$$

• Độ lớn cực đại của vecto gradient

$$\left(\frac{\partial f(x,y)}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial f(x,y)}{\partial y}\right)^2$$

- $|f_x + f_y|$
- hoặc max($|f_x|, |f_y|$)
- Cho trước ngưỡng θ nếu |gradientf(x,y)|>= θ thì (x, y) là điểm biên
- Việc lấy đạo hàm một tín hiệu có xu hướng làm tăng nhiễu trong tín hiệu đó. Độ nhạy cảm này có thể làm giảm xuống nhờ thao tác lấy trung bình cục bộ

• Kỹ thuật Prewitt

$$H_{x} = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \qquad H_{y} = \begin{pmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

- Bước 1: Tính $I \otimes H_x$ và $I \otimes H_y$
- Bước 2: Tính $I \otimes H_x + I \otimes H_y$
- Bước 3: Một ngưỡng được sử dụng để lọc trích chọn cạnh của đối tượng

Original Image

edges

Final edges

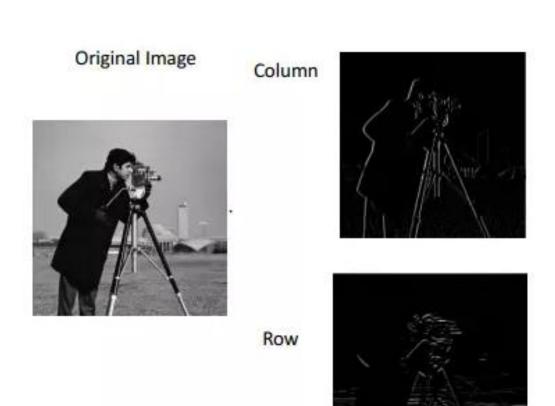

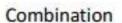
• Kỹ thuật Sobel

$$\mathbf{S_{x}} = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -2 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \mathbf{S_{y}} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{pmatrix}$$

- Bước 1: $I \otimes S_x$, $I \otimes S_y$
- Buốc 2: $|I \otimes S_x(x, y)| + |I \otimes S_y(x, y)| \forall x, y$
- Bước 3: Tách ngưỡng theo θ

$$I'(x,y) = \begin{cases} 1 & \text{n\'eu} \mid I \otimes S_x(x,y) \mid + \mid I \otimes S_y(x,y) \mid \geq \theta \\ \\ 0 & \text{n\'eu ngược lại} \end{cases}$$

• Cho ảnh I, ngưỡng $\theta = 34$. Thực hiện tách ngưỡng theo kỹ thuật Sobel

$$\begin{pmatrix}
7 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \\
0 & 7 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 \\
0 & 0 & 7 & 6 & 5 & 4 & 3 \\
0 & 0 & 0 & 7 & 6 & 5 & 4 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 7 & 6 & 5 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 7 & 6 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 7
\end{pmatrix}$$

$$I \otimes S_x$$

 $I \otimes S_v$

$$\begin{pmatrix} -7 & -20 & -24 & -20 & -16 & -12 & -7 \\ 20 & 17 & 0 & -8 & -8 & -8 & -6 \\ 7 & 20 & 17 & 0 & -8 & -8 & -6 \\ 0 & 7 & 20 & 17 & 0 & -8 & -6 \\ 0 & 0 & 7 & 20 & 17 & 0 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 7 & 20 & 17 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 7 & 20 & 19 \end{pmatrix}$$

$$|I \otimes S_x| + |I \otimes S_y|$$

$$\theta = 34$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ \end{pmatrix}$$

Tách ngưỡng Sobel ảnh sau với ngưỡng bằng 14

4	3	2	1	6
8	9	3	2	4
5	3	4	6	8
7	4	5	2	1
6	5	0	4	2

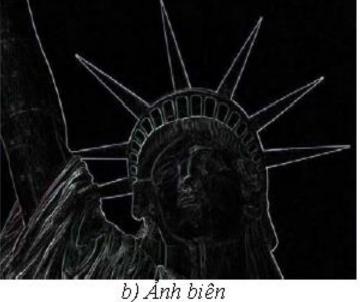
$$\mathbf{S}_{x}\!\!=\!\begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -2 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \mathbf{S}_{y}\!\!=\!\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{pmatrix}$$

Toán tử Frie-Chen

$$\mathbf{H}_{x} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ \sqrt{2} & 0 & -\sqrt{2} \\ 1 & 0 & -1 \end{bmatrix} \qquad \qquad \mathbf{H}_{y} = \begin{bmatrix} -1 & -\sqrt{2} & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & \sqrt{2} & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{H}_{y} = \begin{bmatrix} -1 & -\sqrt{2} & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & \sqrt{2} & 1 \end{bmatrix}$$

Toán tử Boxcar

a) Ảnh gốc

b) Ảnh biên

```
H_{x} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \end{bmatrix}
```

Toán tử Truncated Pyramid

b) Ảnh biên

$$H_{x} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & -2 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & -3 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & -3 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & -3 & -2 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & -2 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$H_{y} = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -2 & -2 & -2 & -2 & -2 & -1 \\ -1 & -2 & -3 & -3 & -3 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 3 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Kỹ thuật la bàn
 - Cho T là mẫu
 - Đặt $T_0 = T$, T_i nhận được từ T bằng cách quay gốc $i*\pi/4$
 - $A(x, y) = max \{ | I \otimes T_i(x, y) | i=0,1,2,...,7 \}$

Toán tử Kirsh

$$H_0 = \begin{pmatrix} 5 & -3 & -3 \\ 5 & 0 & -3 \\ 5 & -3 & -3 \end{pmatrix}; H_1 = \begin{pmatrix} 5 & 5 & -3 \\ 5 & 0 & -3 \\ -3 & -3 & -3 \end{pmatrix}; H_2 = \begin{pmatrix} 5 & 5 & 5 \\ -3 & 0 & -3 \\ -3 & -3 & -3 \end{pmatrix}; H_3 = \begin{pmatrix} -3 & 5 & 5 \\ -3 & 0 & 5 \\ -3 & -3 & -3 \end{pmatrix};$$

$$H_4 = \begin{pmatrix} -3 & -3 & 5 \\ -3 & 0 & 5 \\ -3 & -3 & 5 \end{pmatrix}; H_5 = \begin{pmatrix} -3 & -3 & -3 \\ -3 & 0 & 5 \\ -3 & 5 & 5 \end{pmatrix}; H_6 = \begin{pmatrix} -3 & -3 & -3 \\ -3 & 0 & -3 \\ 5 & 5 & 5 \end{pmatrix}; H_7 = \begin{pmatrix} -3 & -3 & -3 \\ 5 & 0 & -3 \\ 5 & 5 & -3 \end{pmatrix};$$

• Khi mức xám thay đổi chậm, miền chuyển tiếp trải rộng, phương pháp cho hiệu quả hơn đó là phương pháp sử dụng đạo hàm bậc hai mà ta gọi là phương pháp Laplace.

$$\nabla^{2} f = \frac{\partial^{2} f}{\partial x^{2}} + \frac{\partial^{2} f}{\partial y^{2}}$$

$$\frac{\partial^{2} f}{\partial x^{2}} = \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial f}{\partial x} \right) \approx \frac{\partial}{\partial x} \left(f(x+1, y) - f(x, y) \right)$$

$$\approx \left[f(x+1, y) - f(x, y) \right] - \left[f(x, y) - f(x-1, y) \right]$$

$$\approx f(x+1, y) - 2 f(x, y) + f(x-1, y)$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{\partial f}{\partial y} \right) \approx \frac{\partial}{\partial y} \left(f(x, y+1) - f(x, y) \right)$$

$$\approx \left[f(x, y+1) - f(x, y) \right] - \left[f(x, y) - f(x, y-1) \right]$$

$$\approx f(x, y+1) - 2f(x, y) + f(x, y-1)$$

•
$$\nabla^2 f = f(x+1,y) + f(x,y+1) - 4f(x,y) + f(x-1,y) + f(x,y-1)$$

$$L = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ -1 & 4 & -1 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

• Cho ngưỡng θ

$$I'(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{n\'eu } |I \otimes L(x, y)| \ge 6 \\ \\ 0 & \text{n\'eu ngược lại} \end{cases}$$

$$L2 = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 \\ -2 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 1 \end{pmatrix} L3 = \begin{pmatrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & 8 & -1 \\ -1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

• Cho ảnh I, ngưỡng $\theta=14$

$$\begin{pmatrix}
6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 & 0 \\
0 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \\
0 & 0 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 \\
0 & 0 & 0 & 6 & 5 & 4 & 3 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 6 & 5 & 4 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 6 & 5 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 6
\end{pmatrix}$$

$$L = \begin{pmatrix}
0 & -1 & 0 \\
-1 & 4 & -1 \\
0 & -1 & 0
\end{pmatrix}$$

$$L = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ -1 & 4 & -1 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$I \otimes L$$

$$\begin{pmatrix} 19 & 4 & 3 & 2 & 1 & 0 & -2 \\ -12 & 14 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -12 & 14 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -12 & 14 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -12 & 14 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -12 & 14 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -12 & 19 \end{pmatrix}$$

$$\theta = 14$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Original Image

Laplacian (original kernel)

- Nhận xét
 - Rất nhạy cảm với nhiễu
 - Cho đường biên mảnh
 - Đối với ảnh nhiễu cho kết quả xấu

Tách ngưỡng Laplace ảnh sau với ngưỡng bằng 14

4	3	2	1	6
8	9	3	2	4
5	3	4	6	8
7	4	5	2	1
6	5	0	4	2

	5	-3	1	-6	19		0	0	0	0	1
										<u> </u>	_
	14	19	-5	-6	0		1	1	0	0	0
I*L	2	1.0	1	0	0.1	TI	0	0	0		1
=	2	-10	-1	8	21	I'=	U	0	U	U	1
	13	-4	10	-8	-8		0	0	0	0	0
	12	10	-14	12	3		0	0	0	0	0

5.4. Phương pháp Canny

- Đây là một thuật toán tương đối tốt, có khả năng đưa ra đường biên mảnh, và phát hiện chính xác điểm biên với điểm nhiễu.
- Phương pháp Canny được đề xuất năm 1986 bởi John Canny.
- Ngày nay Canny được dùng khá phổ biến trong nhiều lĩnh vực khác nhau của thị giác máy tính.

5.4. Phương pháp Canny

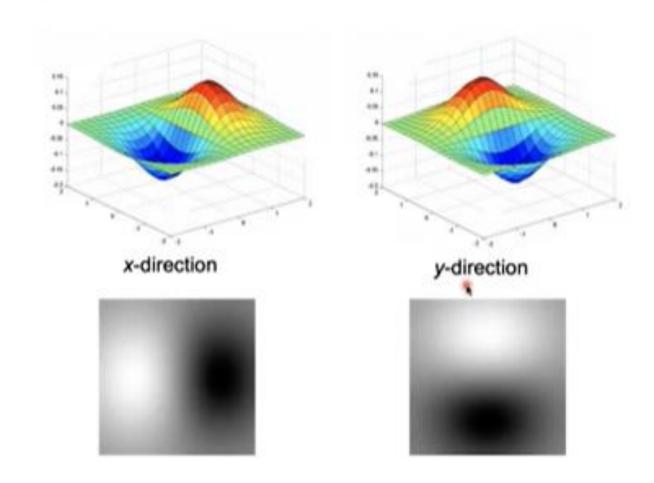

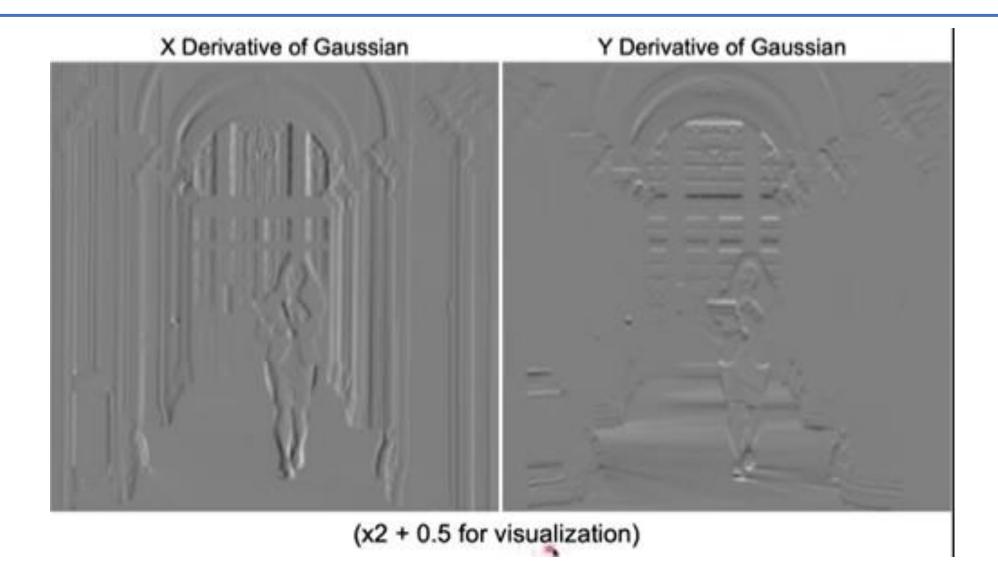

- + **Bước 1**: Làm tron ảnh
- •Sử dụng bộ lọc Gaussian H để làm trơn ảnh nhằm khử nhiễu và tác động của nhiễu
- •Gọi G là kết quả lọc nhiễu: G= I ⊗ H
- •Ví dụ mặt nạ Gaussian được xấp xỉ theo phân phối với độ lệch chuẩn σ =1.4, kích thước 5x5

$$H = \frac{1}{159} \begin{bmatrix} 2 & 4 & 5 & 4 & 2 \\ 4 & 9 & 12 & 9 & 4 \\ 5 & 12 & 15 & 12 & 5 \\ 4 & 9 & 12 & 9 & 4 \\ 2 & 4 & 5 & 4 & 2 \end{bmatrix}$$

Derivative of Gaussian filter

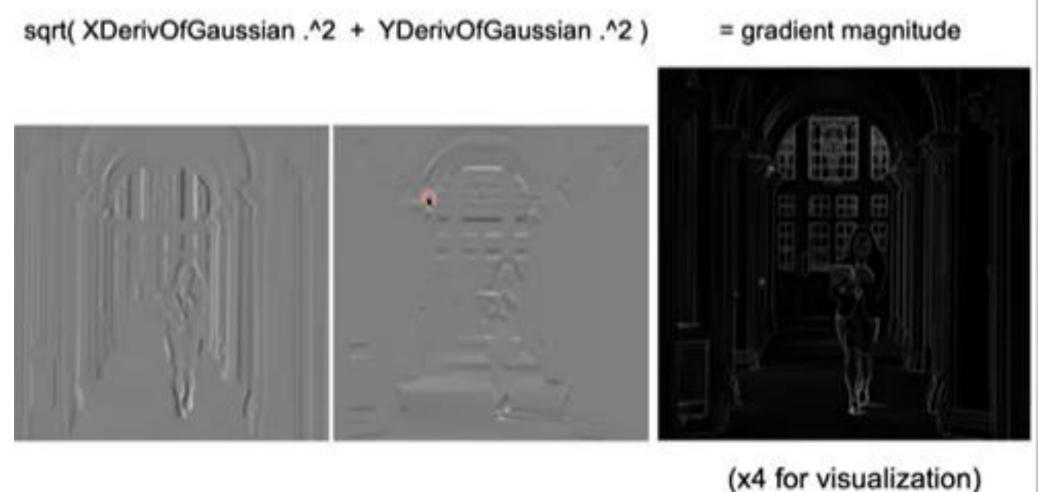

- Bước 2: Tính gradient ảnh dựa vào cường độ sáng điểm ảnh
- Nhân chập với hai toán tử Sobel theo 2 hướng dọc (trục tung) và hướng ngang

$$G_x = G \otimes H_x$$
, $G_y = G \otimes H_y$

- Độ lớn gradient: $G_M = \sqrt{G_x^2 + G_y^2}$
- Hướng gradient: G_0 =arctan(G_y/G_x)

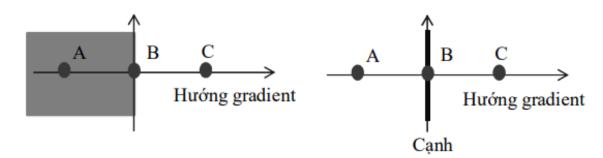

Compute Gradient Orientation

- Threshold magnitude at minimum level
- Get orientation via theta = atan2(gy, gx)

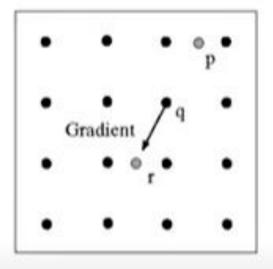

- **Bước3:** Thực hiện loại bỏ các điểm không cực đại (non-maximum suppression) nhằm khử những giá trị thuộc cạnh giả tạo hoặc thuộc cạnh nhưng không bền vững
- Một điểm được đánh dấu lại nếu có giá trị cực đại cục bộ trong vùng láng giềng của nó theo hướng gradient hiện hành

• Kết quả của bước này cho kết quả là một ảnh (ma trận) nhị phân với các điểm ảnh thuộc cạnh đã "làm mỏng"

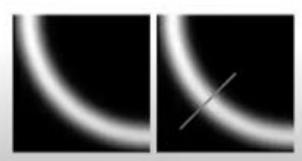
Non-maximum suppression for each orientation

At pixel q:

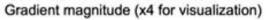
We have a maximum if the value is larger than those at both p and at r.

Interpolate along gradient direction to get these values.

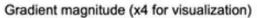
Before Non-max Suppression

After non-max suppression

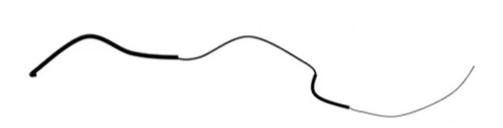

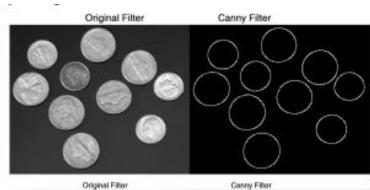

- Bước 4: Sử dụng ngưỡng kép để phát hiện các đường biên tiềm năng
- Dùng hai ngưỡng t_1 , t_2 ($t_1 < t_2$) để lọc ra những điểm ảnh thuộc cạnh hoặc không
- Tại những vị trí có giá trị gradient lớn hơn t_2 thì được xem như chắc chắn điểm thuộc cạnh
- Những điểm thuộc miền giữa t₁ và t₂ thì nó không chắc chắn thuộc cạnh điểm có tiềm năng
- Những điểm còn lại có giá trị bé hơn t₁ thì không thuộc cạnh và được loại trực tiếp

- Bước 5: Liên kết điểm tiềm năng với các điểm thuộc cạnh
- Nếu điểm tiềm năng là lân cận của điểm đã được xác định thuộc cạnh (ở bước 4) thì điểm này cũng được đánh dấu là điểm thuộc cạnh

Final Canny Edges

$$\sigma=\sqrt{2}, t_{low}=0.05, t_{high}=0.1$$

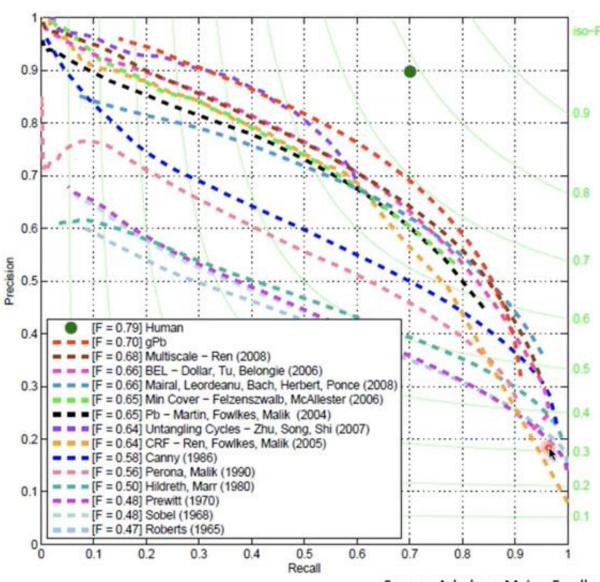
Effect of σ (Gaussian kernel spread/size)

The choice of σ depends on desired behavior

- large σ detects large scale edges
- small σ detects fine features

45 years of boundary detection

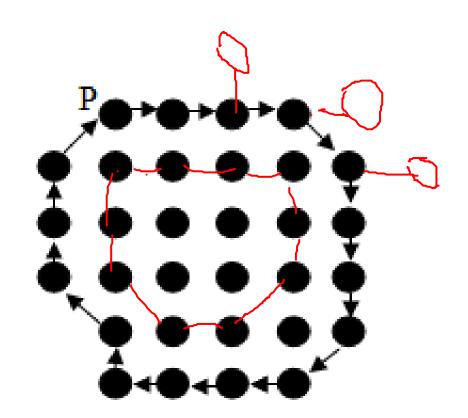
Một số khái niệm cơ bản

• Ở đây ta chỉ xét tới ảnh nhị phân vì ảnh bất kỳ có thể đưa về dạng nhị phân bằng kỹ thuật phân ngưỡng. Ta ký hiệu 3 là tập các điểm vùng (điểm đen) và 3' là tập các điểm nền (điểm trắng).

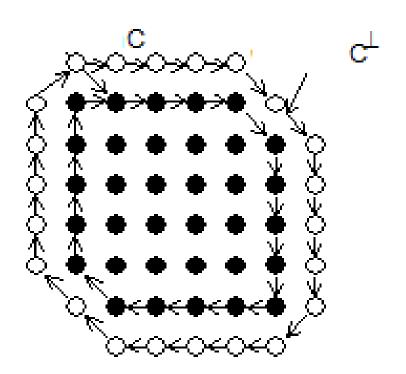
- 8- Liên thông (4- liên thông)
 - Hai điểm P_s , $P_e \in E$, $E \subseteq \mathfrak{I}$ hoặc \mathfrak{I}' được gọi là 8-liên thông (hoặc 4-liên thông) trong E nếu tồn tại tập các điểm được gọi là **đường đi** $(i_o,j_o)...(i_n,j_n)$ sao cho $(i_o,j_o)=P_s$, $(i_n,j_n)=P_e$, $(i_r,j_r)\in E$ và (i_r,j_r) là 8-láng giềng (hoặc 4-láng giềng tương ứng) của (i_{r-1},j_{r-1}) với r=1,2,...,n

• Quan hệ *k-liên thông trong E* (k=4,8) là một quan hệ phản xạ, đối xứng và bắc cầu. Bởi vậy đó là một quan hệ tương đương. Mỗi lớp tương đương được gọi là một thành phần k-liên thông của ảnh. Về sau ta sẽ gọi mỗi thành phần k-liên thông của ảnh là một đối tượng ảnh.

- Chu tuyến của một đối tượng ảnh
 - Chu tuyến của một đối tượng ảnh là dãy các điểm của đối tượng ảnh $P_1,...,P_n$ sao cho P_i và P_{i+1} là các 8-láng giềng của nhau (i=1,...,n-1) và P_1 là 8-láng giềng của P_n , $\forall i \exists Q$ không thuộc đối tượng ảnh và Q là 4-láng giềng của P_i (hay nói cách khác $\forall i$ thì P_i là biên 4). Kí hiệu $\langle P_1P_2...P_n \rangle$.

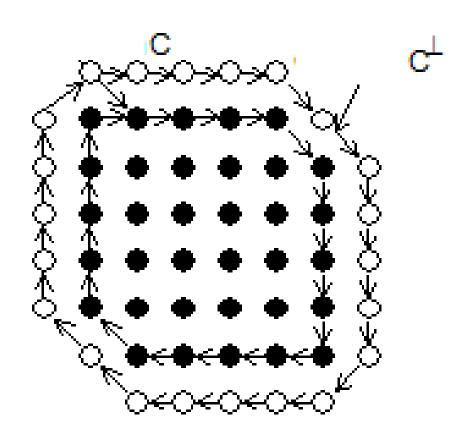
- Định nghĩa 2 [Chu tuyến đối ngẫu]
 - Hai chu tuyến $C = \langle P_1 P_2 ... P_n \rangle$ và $C^{\perp} = \langle Q_1 Q_2 ... Q_m \rangle$ được gọi là đối ngẫu của nhau nếu và chỉ nếu \forall i \exists j sao cho:
 - P_i và Q_i là 4-láng giềng của nhau.
 - ullet Các điểm P_i là vùng thì Q_i là nền và ngược lại.

Định nghĩa 3 [Chu tuyến ngoài]

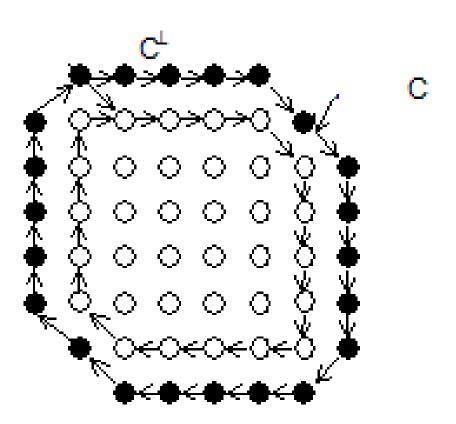
- Chu tuyến C được gọi là chu tuyến ngoài nếu và chỉ nếu
- Chu tuyến đối ngẫu C[⊥] là chu tuyến của các điểm nền
- Độ dài của C nhỏ hơn độ dài C[⊥]

- Định nghĩa 4 [Chu tuyến trong]
 - Chu tuyến C được gọi là chu tuyến trong nếu và chỉ nếu:
 - Chu tuyến đối ngẫu C[⊥] là chu tuyến của các điểm nền
 - Độ dài của C lớn hơn độ dài C[⊥]

 Một đối tượng có duy nhất một chu tuyến ngoài, có thể có nhiều chu tuyến trong

- Thuật toán dò biên tổng quát
 - Xác định điểm biên xuất phát
 - Dự báo và xác định điểm biên tiếp theo
 - Lặp bước 2 cho đến khi gặp điểm xuất phát